

ПАМ'ЯТІ ВЧИТЕЛЯ

Микола Петрович Скакун

(31.01.1924–29.01.2006)

31 січня 2024 року виповнилося 100 років з дня народження Миколи Петровича Скакуна – видатного науковця та педагога, фундатора наукової школи фармакологів Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського.

Кафедра фармакології Тернопільського медичного інституту була створена в липні-серпні 1957 року. Очолив її кандидат медичних наук, доцент, згодом – заслужений працівник вищої школи України, доктор медичних наук, професор Микола Петрович Скакун – завідувач кафедри фармакології в 1957–1991 роках, з 1991 року й до останнього дня свого яскравого життя – професор цієї кафедри.

М. П. Скакун народився в с. Уярях на Вінничині в сім'ї вчителя. Рано залишився без батька. Усі кло-

поти про двох синів лягли на плечі матері, вона ж наділила їх працелюбністю та почуттям високої відповідальності. Після успішного закінчення середньої школи Микола Петрович у 1940 році був зарахований студентом лікувального факультету Київського медичного інституту, але через рік війна зруйнувала всі плани. Він став спочатку курсантом військового училища, потім воїном партизанської бригади, до останнього дня війни Микола Петрович був у діючій армії.

У перший мирний рік він був зарахований на другий курс Львівського медичного інституту, який закінчив у 1950 році.

Свою наукову діяльність М. П. Скакун розпочав ще в студентські роки, потім продовжив під час навчання в аспірантурі під керівництвом професора Ю. О. Петровського – відомого вченого-фармаколога.

Природний талант дослідника, здатність до глибокого аналізу біологічних процесів, високий інтелект і велика працелюбність дозволили М. П. Скакуну швидко й успішно підготувати та захистити кандидатську (1953 р.) і докторську (1961 р.) дисертації і стати одним з наймолодших докторів наук з фармакології в Україні.

Микола Петрович розкрив свій талант організатора нових наукових напрямів у різних галузях фармакології. Він та його учні активно вивчали фізіологію та патологію печінки, запропонували низку нових жовчогінних і антиоксидантних засобів, вивчали їхню фармакодинаміку й ефективність при захворюваннях пе-

*На кафедрі фармакології Львівського медичного інституту.
М. П. Скакун – стоїть перший справа*

У лабораторії, 1950 рік

З учнями під час наукових досліджень, 1973 рік

М. П. Скакун

чінки, взаємодію з іншими лікарськими препаратами, розробили рекомендації з їхнього раціонального використання в медичній практиці. Результати цих досліджень узагальнені в 3 монографіях.

Сформована Миколою Петровичем наукова школа тернопільських фармакологів-гепатологів своєю результативністю, оригінальністю й перспективністю отримала визнання в Україні та за її межами.

Вагомий внесок зробив М. П. Скакун у розвиток фармакогенетики. Він вперше звернув увагу на важливу роль генетичних факторів у дії лікарських засобів. Світові здобутки та результати власних досліджень з цієї проблеми були описані ним у 2 монографіях і багатьох оглядових статтях.

Невтомний дослідник, який постійно торив нові шляхи в науці, М. П. Скакун ініціював глибоке вивчення гепатотоксичності лікарських засобів і отрут, їхню ембріотоксичну та тератогенну дію, зокрема

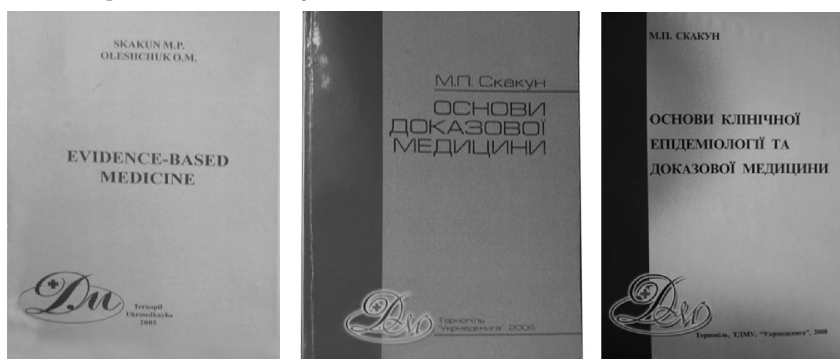
Підручники з фармакології авторства М. П. Скакуна

Монографії професора М. П. Скакуна

Навчальні посібники авторства М. П. Скакуна

Монографії М. П. Скакуна, присвячені проблемам доказової медицини

спирту етилового. Результати цих пошуків знайшли своє відображення в 3 монографіях.

Дослідження, які проводились на кафедрі фармакології впродовж бага-

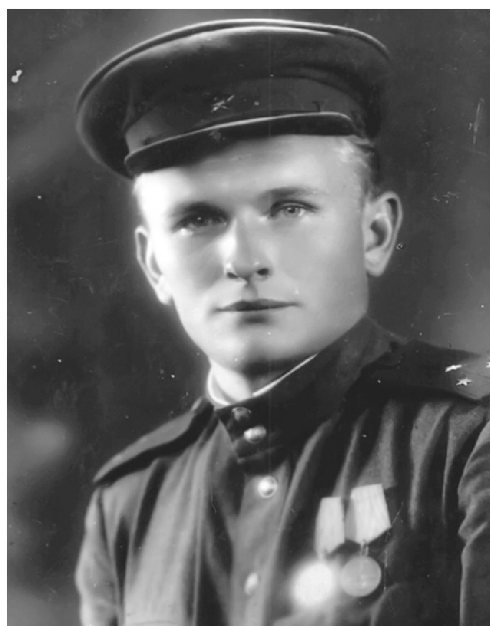
тьох років, узагальнені в 9 докторських і 36 кандидатських дисертаціях, науковим керівником і консультантом яких був М. П. Скакун.

М. П. Скакун проводив велику роботу з удосконалення методів викладання фармакології. За багатолітню невтомну працю, передову організацію навчального процесу, новаторство у вищій школі, плідну роботу з підготовки науково-педагогічних кадрів Миколі Петровичу Скакуну було присвоєне почесне звання «Заслужений працівник вищої школи України».

У видавничому активі М. П. Скакуна 5 підручників, 10 навчальних посібників, 3 довідника, 11 монографій, 10 наукових методичних рекомендацій і інформаційних листів, 5 науково-популярних брошур, 200 журнальних статей і понад 320 інших публікацій.

Під час засідання Консультаційної ради

1945 рік

2005 рік

В останні роки свого життя М. П. Скакун захопився проблемою ролі доказової медицини у забезпеченні раціональної фармакотерапії. Результати цих досліджень опубліковано в 3 монографіях, остання з них вийшла після його смерті.

Багато зусиль і енергії М. П. Скакун віддавав громадській роботі. Він був Почесним академіком Української академії національного прогресу, керівником регіонального відділення Державного фармакологічного центру МОЗ України, головою Консультативної ради Тернопільської державної медичної академії ім. І. Я. Горбачевського. Як голова Консультативної ради М. П. Скакун наполегливо працював над вдосконаленням навчальної, наукової та виховної роботи.

За свій внесок у роки Другої світової війни та натхненну працю в післявоєнний період М. П. Скакун був нагороджений багатьма орденами та медалями.

М. П. Скакун приділяв велику увагу вихованню молоді в душі патріотизму та відданості своїй Батьківщині – Україні. Він постійно зустрічався з студентами, колегами по роботі, виступав по радіо та телебаченню, публікував статті в газетах з актуальних проблем медицини.

Працелюбство завжди було опорою й основою життя М. П. Скакуна, а кредо – поспішати робити людям добро.

Відданий науці вчений, педагог і вихователь Микола Петрович Скакун назавжди залишиться гордістю колективу Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського. Його іменем названо Навчально-науковий інститут фармакології, гігієни та медичної біохімії університету.

Колектив кафедри фармакології з клінічною фармакологією Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, учні, послідовники